

tam különbözni tőle. -- de elgondoltam magamban, hogy mégis sokkal érvényesebb, ha asszony van a házánál. Egyébiránt én azt hiszem, hogy ő is örvendett titokban a levelnek, mert négy szem közt legyen mondva, olyan Csikista volt, mint a jég; no de azért csak truccolt, mivel attól félt, hogy majd felcsapok irodalmi írónak s akkor falbarugom a mesterséget, mint a szomszéd, ki másképen feleségemnek anyáról való rokona.

Elég az hozzá, -- hogy az én szerelmes hites társam néhány nap óta kezd megváltozni. A mult szombatn este még meg is babusgált, sőt párszor iskolába járó leánykamat kézesdokolásra küldötte hozzám. Valaminek kellett történni lelkem szerkesztő ur, mert szél fuvatlan nem indul. Kezdetem a dolgot konfundálni magamban, de sehogy sem jöhettem rá, hogy mi okozhatta az asszonynál ezen rögvészen való nagy változást.

No, hanem a mint a szerkesztő ur is meggyőződhetett, én nem olyan ember vagyok, a kin holmi asszonyféle kikapjon. Utána néztem tehát jobban a dolognak, a mi annyit tesz, hogy elmentem a szabó komám feleségéhez s négyesem közé szólítva megkérdeztem tőle, hogy nem vett-e én asszonyomtól utóbbi időben valami változást észre.

— Nem biz én édes komám, -- monda ő, de csak úgy félvállról -- mert én a komámasszonynyal három hét óta fasába vagyok. Mióta az egyelet megindították, folyvást orrol rám, hogy miért? azt ő tudja legjobban. A minap is az estélyen, a mikor komám Brassóban volt, kétszer-háromszor elsomfordált mellettem, a nélkül, hogy a fejét csak meg is biccentette volna. Pedig kár olyan büszkén lenni, mert bizon ő sem jobb nemzetségre nálamnál.

A komámasszonynak utóbb mondott szavaira nem is figyeltem, de annál inkább szegret vert fejembe két szó, t. i: „egyesület“ és „estély“. Futvást futottam tehát haza s miután a Pista gyerekek megparancsoltam, hogy a kapun senkit be ne bocsásson, egyenesen a konyhába mentem az asszonyhoz, számon kérni tőle az „egyesület“ és „estély“ szók értelmét, miután úgy látszik, hogy ő ezekben járatos.

Jaj érdemes szerkesztő ur, ha tudná mennyi szépet beszélt nekem ez az asszony mindenféléről, bizony megbocsátana neki azon sok szekuringért, melyet én kiállottam két levelem miatt, melyet a szerkesztő ur szóról szóra kiadott az érdemes „Nemere“ újságba. Most már szeretem az asszonyt, mert látom, hogy van jó szíve és no meg egy kis jártassága is a világba. -- El is vittem az este a polgárbálba. Nem volt ugyan nagy kedve, de miután az „egylet“ többi tagjai is elígérkeztek, felnászolódott, s mint mondja, nem is bánta meg a mulatságot.

A szabóné komám nem volt ott. Később megtudtam okát. -- csak az „urak“ báljába szokott, mint mondja, elmenni. Mert látja szerkesztő ur, nálunk az a szokás, hogy ha „urak“ csinálnak bált, megkivánják, hogy a polgárság cókostól-mókostól ott legyen; hogyha pedig a polgárság savanyodik táncra, akkor meg az uraktól várja, hogy töltsék meg a szálát. Nem felfordult világ-e ez? Ugy-e, hogy az? No, hanem mi jól mulattunk és könnyen feledtük az ott megjelent uri asszonyokkal a kimaradt urat.

Érdemes szerkesztő ur! Ne nehezteljen meg, hogy ez alkalommal nem szólok semmit arról, mit az asszony nekem az „egyletről“ beszélgetett. Épen valami váltómunkám érkezett s az után kell hogy lássak. Jövő levelemben majd mindent megírok. -- Legyen szives megizenni a Pista gyerektől, hogy a következő „estélyt“ hol tartják. A nagy szálát mint hallom, felmondották az asszonyoknak. Kitudom én majd az okát, hogy miért s akkor megírom a szerkesztő urnak.

Isten áldása legyen az érdemes szerkesztő uron. Vagyok és maradok kész hive, megvizsgáztalódott polgártársam

Kordován Pál, s. k.

Utóirat: A sétatérért ne aggódjék a szerkesztő ur, majd fordít az uristen annak is a dolgán. A katonák épen a héten ültették be a kaszárnya udvarát csemetékkel; hátha ők szurnának a kipusztult fák helyébe vagy egyet? Probandum est.

K. P.

A háromszéki Erzsébet leányarvaház.

Nagy Gábor titkár jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

A legközelebb mult közgyűlés 1877. október 7-én tartatot, s azóta intézetünk életében a következő jelentésre méltó körülmények fordultak elő. Kezélő bizottságunk tartott 5 gyűlést: 1877. november 20-án; 1878. január 6-án, júl. 15-én, júl. 16-án és nov. 16-án.

Ezen gyűlésekben hozott határozatai egyiránt kiterjedtek az intézet anyagi és szellemi tekintetben való felvirágoztatására, mert nagy egyfelől mindent elkövetett a régi, künn lévő aláírások bevéltására s új gyűjtések eszközésére s táncvigalom, tárlat stb. rendezése által az alapvagyonot gyarapította, sőt a mellett, hogy folyó szükségjeink fedezésére 1000 frt o. é. államsegélyt eszközölt ki; egy célszűr építkezés foganatosítására 600 o. é. frt államsegélyt is nyert, addig másfelől a növekedék erkölcsi és szellemi fejlődésére iskolaszékünk hathatós közreműködése mellett ébren örködött.

Az alapvagyon és pénztár állását az illető jelentések fogják részletesen előtűntetni, én csak azt vagyok szerencsés beterjeszteni, hogy a vagyonkezelést és számadást bizottságunk megvizsgáltatván, azt pontosnak, hiven és tisztán vezetettnek találta, s ez okból a mult 1877. tanévi számadásra vonatkozó felmentvényt t. Fejér Lukács pénztárnok urnak megadta, s ennek megerősítését a tisztelt közgyűlésnek is őszinte meggyőződés alapján ajánlatba hozza.

Az intézet belételeiben történt nevezetesebb mozzanatok a következők:

a növekedék száma egygyel szaporodott, mert polányi Szócs Julis, ki az 1877 évi 43. szám alatt felvételt volt, de az 59. j. k. szám alatt láthatólag időközben egy nő által felfogadtatván, az intézetbe nem költöztetett be, a mult közgyűlés óta felfogadja által elszágitatott s így ismét az első felvételkor indokul szomorú helyzetbe jutott. Tehát most a létszám 25.

Az intézet igazgatóságát most is Kovács Eteleka kisasszony vezeti ugy, hogy mellette az árvaanya háztartási dolgait édes anyja özv. Kovács Lajosné végzi.

Állásuk a jelen tanév végéig ideiglenes, s akkor a körülmények szerint fog állandósítás vagy csere történni.

Az intézetnél való rend, tisztaság, fegyelem példás, a gyermekek magaviselete jó és egészségi állapotuk is kielégítő volt, mert csak egy gyermek betegeskedett komolyabban, azonban ez is jelenleg a javulás végén van.

A háztartás, méltó köszönet érte t. Baló László urnak, a körülmények szerint lehetőleg jól és az intézeti alapra nézve előnyös megtakarításokkal vezettetik.

Az intézet szellemi életét tekintve, az intézeti növekedék mindazon oktatásban részesülnek, a mi egy jól berendezett elemi iskolában megszerezhető. Az iskolászók felügyelete alatt lefolyt tanév végén törvényeszerű zárvizsga tartatott, melyet az iskolászók elnök ur erre vonatkozó beces elöterjesztése fog kellőleg méltatni.

Azon jelentésből láthatólag intézetünk 5 osztályú iskolája mindazon tanerőkkel rendelkezik, a melyek mellett ez bármelyik elemi iskolával a versenyt előnyösen kiállhatja.

Nem mulasztatom el azon jelentéssel bíró körülményt is beterjeszteni, hogy a házi ipar egy figyelemre méltó ága, a hársz kendő készítése intézetünkben tanított s ebből is nem egy növekedék fog életmódot teremteni.

A mult gyűlés óta érkezett le az árvaházat rendes nevelő intézette átváltoztató alapszabály a m. kir. nagymélt. belügyminiszteriumnak 1877. évi 50952. száma alatt megerősítve.

Közgyűlési megerősítés és további intézkedést igénylő határozatai voltak kezező bizottságunknak a következők:

1. f. évi 5. sz. a. kimondatott, hogy az előbb jelzett alapszabály szerinti átalakulás a következők (tehát a jelenlegi) közgyűlésen eszközöltessék.

2. A 11. pont alatt meghatározott, hogy a n. méltósági vallás- és közokt. m. kir. miniszter utal f. évi 9172. sz. o. építésre utalványozott államsegély egyelőre ideiglenesen az alapvagyontól külön kezeltessék takarékpénztárilag, mert a szükség folytán tervezett építkezés költsége 1800 frtra rug, s addig, a mig vagy államsegély által, vagy másképen ez összeg kellő mennyiségre nem nő, alapvagyonunk veszélyeztetésével ne kezdjünk felbehagynandó építkezéshez.

3. pont alatt a jelen 1877. tanévi költség-előirányzat 1898 frt fedeztet, s 3531 frt 48 kr szükségleti összeggel ökszeállítatván, ez (nehogy a késedelem által kár okoztassék) a hiányzó 1033 frt 48 kr összegnek állami segély képen való kegyes utalványozásig esdő kérelemmel a nm. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz felterjesztetett.

4. pont alatt arról határozott bizottságunk, hogy az igazgatóné kisasszony- és édes anyjának évi 400 frt o. é. fizetéséhez ezen tanévre uti költség pótlás címén 100 frt o. é. összeg fizetessék az évi fizetés havi részletének aránylagosan.

Midőn az intézet állását a jelzettekben előterjeszteni szerencsés voltam, bizottságunk nevében tisztelettel kérem a jóváhagyó megerősítést igénylő részek felett határozni.

CSARNOK.

A bukaresti nőköri.

Bukarest, 1878. nov. 23-án.

Édes barátom!

Régen tett ígérémet beváltandó, im fölkeresem soraimmel beces lapját s csevegek valamit a bukaresti női társadalmi életéről.

A bukaresti nők szépeinek nem mondhatók, de van bennök sok olyan tulajdonság, a mi ezen hiányt nagyon jól pótolja. Ezeknek egyike az, hogy jól tudnak öltözködni; bármily egyszerű ruha legyen rajtuk, azt ők pár csokorral, kis himzéssel oly ügyesen felékesítik, mintha mind piperéus nőknek születtek volna. Másika pedig a kicsiny, mondjuk piciny kéz és láb melylyel minden oláh nő kitűnik.

Azonkívül jó társalgók; szeretnek is egy kicsit sokat beszélni, természetes, a bőbeszédben az

tán sok üresség is van, de ez nekik mindegy. Legnagyobb gyönyörűségök, ha hátrán, négyen öszszülhetnek s elmondhatják, mi a divat; Frosza milyen nyakkendővel visel; Zseni milyenen varratta ruháját; Zinka mennyire vette kalapját; a Ville de France-nál mi van a kiraktaban; hol van és melyik a legszebb arcfesték -- mert kifestet arc nélkül román nőt képzelnem sem lehet -- s több e féleről. Háztartásról, talán kézi munkákról avagy gyermeknevelésről szó sincs.

Miért volnának a dajkák, gouvernanték, bönneok, mosónék, marzhande de modes ok a világon, ha nem azért, hogy a főnnebb elősoroltakkal az oláh cocona ne törődjön!

S talán kérdik tisztelt olvasónóm, mindez miből telik? (Nem a bojár-ostályt értám.) Annak megfejtése nagyon egyszerű. Nincs oláh fiatal ember a ki „zesztra“ nélkül vegyen leányt, s ha csak egy kissé valamire való, mindjárt ezer aranyon kezd. Azért a leány vén is, csúf is, az nem jön számításba, azért ha sok a zesztra, (hozomány) kap szép fiatal férjét. Ha az alkudozások -- a mik sokszor 20 arany különbség felelt meg nem egyezésért is megszűnnek -- megtörténtek a völégény és a menyasszony szálei közt, elmennek s megesküsznek „civil“, rá két vagy három hétre a templomban.

A civilnél azt meg is csinálják a házassági szerződést -- a mi bizony férjem uramra csak annyiban hasznos, a menyiben meg van mentve a pénznyaggtatósktól a piperére, -- mivel a zesztra kizárólagosan a nő tulajdona és úgy kamatját, valamint minden néven nevezendő jövedelmét a nő huzza s annak halála után gyermekei öröklék, ha nincsenek, a nő szülői vagy hozzá legközelebb álló rokona, s így a férjnek semmi köze ahoz. Ezen kemény törvényt a sok visszaélések miatt hozta a román kormány, mert sokszor megtörtént, hogy pár hónapra az esküvő után a pénz elkeltvén, a férj nejét elcsapta.

Tehát haza megy az ifju asszony s megkzdődik a visiték adása s elfogadása. Háztartási gondok nem gyötrik, ha van jó szakácsnéja, kiadja az egész napra való pénzt s otthon esznek, ha nincs, vendéglőbe mennek; de az oláh cocona a konyhába ki nem néz. A fährnemüt a házban kívül mossák, varrják és vasalják. Reggel, ha felkel a rumun (pardon! román) urnó, legelőbb is egy csésze fekete kávéét iszik, felölt magára fehér szoknyája felébe e y bő pangóit s lábaira papucsot (ez alatt nem cipőt értek); így éri őt még a 11 óra s ekkor dejeunálnak, dejeune után pár órai pihenés a lágy törökös divánon, örökös szivarozás közben végre öt órakor kezdődik a dinére való öltözködés, a mi rendesen hatkor tálaltatik föl; ezután jön a stétálás, 8 órakor színházba menetel, mely végződik 12 vagy 1 órakor, már a milyen hosszu a darab.

Hogy esetlegesen, mennyire henyek a román nők, elég lesz mondanom, hogy még csak nem is olvasnak sem lapot, sem regényt, egy szóval semmit. Most ennyit, s ha levelem beválik, máskor többet.

Akli. *)

LEGUJABB.

Az osztrák delegatíó költségvetési bizottságában Andrassy Gyula gróf külügyminiszter érdekes nyilatkozatot tett. Nem tártá meg fel a politikai helyzetet. Nem leplezte le a monarchia külügyi politikájának indokait és célját. De azért a mit mondott, figyelemre méltó és nagy súlylyal bír.

A külügyminiszter szigoruan meg akart maradni azon keretben, melyet az osztrák delegatíó 23-iki ülése kijelölt számára. Ezt a keretet azonban teljesen betöltötte; sőt szavainak hordereje messze kihat e kereten kívül.

Rómából jelentik, hogy az egész cabinet beadta lemondását. A király nem fogadta el, mert előbb a parlamentnek nyilatkoznia kell. Azt hiszik, hogy Farini avagy Robilant lesz Cairol utódja. Valószínűleg párton kívül való miniszteriumot nevez ki a király; a képviselőházat feloszlatja és új választást rendel el. A legutóbbi minisztertanács elvetette Zardanelli választási törvényjavaslatát, a mi még bonyolodottabbá teszi a helyzetet. Cairol az Annunciat a rend helyett a vitészségi érmet kapta, a miből azt következtetik, hogy meg van rendülve az állása.

Lahore, nov. 24. Az angol csapatok Pishin közelébe nyomták előre. Az afrik csapatok 500 afgánt elváltak és elvették fegyvereiket.

KÜLÖNFELÉK.

— A sepsi-szentgyörgyi jótékony nőegylet alapító, rendes és pártoló tagjai tisztelettel felkéretnek, hogy alapítványukat, esetleg azok kamatait, rendes vagy pártoló tagsági díjakat f. évi

*) Akli asszonyagot nagyon szivesen látjuk máskor is. Olvasóink mindenesetre közzönettel veendik, ha a román társadalmi élet köréből minél gyakrabban közölhetünk ilyen érdekes részleteket. Szerk.